

МОДУЛ 1.2

Процедури за договаряне

ТРЪЖНИ ПРОЦЕДУРИ - ПРАВНА РАМКА

При извършване на тръжни процедури от страна на бенефициентите по договорите за субсидия, финансирани по Програмата, следва да се спазват правилата на Практическото ръководство за договорни процедури за външни действия на Европейския съюз (PRAG).

<http://ec.europa.eu/europeaid/prag/>

ТРЪЖНИ ПРОЦЕДУРИ - ПРИНЦИПИ

- Процедурите за договаряне се извършват на **принципа на конкурентния избор**, като бенефициентите следва да:
  - осигурят прозрачност, пропорционалност, равнопоставеност и липса на дискриминация при избора на изпълнители по програмата;
  - гарантират получаването на исканото качество на услугата, доставката или строителството при най-добрата възможна цена.
- **Основни правила** - Националност и произход; Етични клаузи; Визуализация; Конфликт на интереси.
- Процедурите за договаряне се осъществяват **на английски език при използване на стандартни документи**.

ТРЪЖНИ ПРОЦЕДУРИ

Коя процедура да изберем?

SERVICES	$< € 300,000 \text{ but } > € 20,000$ <i>Competitive negotiated procedure</i>		$\leq € 20,000$ Single tender
SUPPLIES	$< € 300,000 \text{ but } \geq € 100,000$ <i>Local open tender procedure</i>	$< € 100,000 \text{ but } > € 20,000$ <i>Competitive negotiated procedure</i>	
WORKS	$< € 5,000,000 \text{ but } \geq € 300,000$ <i>Local open tender procedure</i>	$< € 300,000 \text{ but } > € 20,000$ <i>Competitive negotiated procedure</i>	

ПРАКТИЧЕСКИ ПРИМЕРИ ЗА ТРЪЖНИ ПРОЦЕДУРИ

ПРОЦЕДУРИ ЗА УСЛУГА: Обучение по маркетинг на туроператори; Изработка и печат на туристически брошури; Преводачески услуги; Настаняване.

ПРОЦЕДУРИ ЗА ДОСТАВКА: Компютри / планшети / интерактивни системи; Обзавеждане за мобилни центрове; Превозни средства; Лабораторно оборудване.

ПРОЦЕДУРИ ЗА СТРОИТЕЛСТВО: Изграждане / ремонтиране на сграда; Обособяване на парково пространство; Изграждане на улично осветление; Изграждане на паркинг зона до сградата.

НАЙ-ЧЕСТО ДОПУСКАНИ ГРЕШКИ И ПРОПУСКИ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА ТРЪЖНИ ПРОЦЕДУРИ

ДОКУМЕНТИ

- **Лошо качество** на техническото задание / спецификации / КСС – риск от провал на процедурата по време на изпълнение;
- **Наличие на ограничителни или неясно формулирани критерии** за подбор или липса на документите, които следва да се представят за доказването им;
- **Неправомерно ограничаване на чуждестранни икономически оператори**, като възложителите се позовават на национален регулаторен режим без да допускат изрично възможност за представяне на еквивалентни документи от държавата, в която чуждестранният участник е установен (напр. регистрация в Централния професионален регистър на строителя);

НАЙ-ЧЕСТО ДОПУСКАНИ ГРЕШКИ И ПРОПУСКИ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА ТРЪЖНИ ПРОЦЕДУРИ

- **Изискване за определен тип регистрация**, което не съответства на сложността на поръчката (напр. участникът, избран за изпълнител, трябва да представи копие от удостоверение за вписване в ЦПРС, че отговаря на изискванията за изпълнение на строежи от четвърта група, първа категория, а поръчката е за инженеринг на обект втора категория);
- **Ограничително изискване за общ и специфичен оборот в резултат на отношението между тези обороти;**
- **Непропорционално изискване за брой на изпълнените договори** със сходен предмет (напр. десет);

НАЙ-ЧЕСТО ДОПУСКАНИ ГРЕШКИ И ПРОПУСКИ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА ТРЪЖНИ ПРОЦЕДУРИ

- Опит, придобит в изпълнение на договори, **финансирани от ЕС или по оперативна програма**, или изпълнени по отношение на определен тип организация. Източникът на финансиране не оказва влияние върху качеството на придобития опит;
- **Завишени и/или несъответстващи на предмета на дейностите по поръчката изисквания за професионална квалификация** на експертите (напр. при строителство на определен вид обекти (пътища, ВиК и т.н.);
- Изискване за наети на трудово правоотношение определен брой служители, за което липсва обосновка и/или този брой многократно надхвърля правно уредения минимум, изискуем за регистрация в ЦПРС за съответната категория строежи;

НАЙ-ЧЕСТО ДОПУСКАНИ ГРЕШКИ И ПРОПУСКИ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА ТРЪЖНИ ПРОЦЕДУРИ

- **Различни изисквания за участници** – физически и юридически лица и обединения от такива, които не са регистрирани като юридически лица (напр. изискванията към икономическите, финансовите и техническите възможности се отнасят до всеки член на обединението);
- **Употреба на конкретни марки и модели** при подготовката на количествени сметки за строителство без думите „или еквивалент“.

ПРОЦЕС ПО ОЦЕНКА

- Липса на достатъчен брой качествени/отговарящи на техническите изисквания оферти;
- Сключени договори за изпълнение с оференти, които не отговарят на зададените критерии в тръжната документация;
- Включване в състава на оценителните комисии на членове с недостатъчна експертиза и езикови познания.

НАЙ-ЧЕСТО ДОПУСКАНИ ГРЕШКИ И ПРОПУСКИ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СКЛЮЧЕНИТЕ ДОГОВОРИ

ПРОЦЕС НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

- Липса на гаранционно и след-гаранционно обслужване;
- Недобро качество на предоставените услуги / стоки / строителство;
- Не спазване на сроковете за доставка или изпълнение на строителните работи;
- Приети строителни обекти с незавършени дейности;
- Възлагане на допълнителни работи чрез анексиране на договори.

ИЗГОТВЯНЕ НА ПЛАН ЗА ТРЪЖНИ ПРОЦЕДУРИ

План за тържните процедури – Project Procurement Plan

1. Водещият партньор следва да събере и обобщи Плановете за тържните процедури на всички партньори по договора за субсидия;
2. Водещият партньор следва да представи обобщения План за тържните процедури по договора за субсидия в срок от **10 дни след стартирането** на проекта;
3. Водещият партньор ще бъде уведомен за одобрението на Плана за тържните процедури, в срок от 5 дни след неговото представяне.

ИЗГОТВЯНЕ НА ПЛАН ЗА ТРЪЖНИ ПРОЦЕДУРИ

Една фирма/експерт – **един договор** при опростения тип процедури!

Едновременно изпълнение на повече от един проект, финансиран от ИПП **изисква обединяване на планираните тръжни процедури** в съответствие с правилата и праговете за възлагане!

Бенефициентите по договора за субсидия могат да пристъпят към подготовка и стартиране на съответните процедури по договаряне, само в случай на официално одобрен План за тръжните процедури.

Благодаря за вниманието!

Съвместен секретариат
на Интеррег-ИПП Програмата за ТГС България-Македония

Николай Дочев

ръководител на Съвместния секретариат

*Programme is co-financed by the
European Union*